

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра методики та практики викладання іноземної мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Олександр ГОЛОВКО

« ____ » _____ 2022 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методична та практична антропологія

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 філологія

освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мови), Переклад (китайська та англійська мови), Переклад (арабська та англійська мови)

спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька, 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська, 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша - китайська, 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша - арабська

вид дисципліни за вибором

факультет іноземних мов

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“26” серпня 2022 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Анастасія ПТУШКА, доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри методики та практики викладання іноземної мови.

Програму схвалено на засіданні кафедри методики та практики викладання іноземної мови

Протокол від “26” серпня 2022 року № 10

Завідувач кафедри методики та практики викладання іноземної мови

_____ Анастасія ПТУШКА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантами освітніх (професійної/наукової) програм (керівниками проектних груп) Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мови), Переклад (китайська та англійська мови), Переклад (арабська та англійська мови)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
_____ Олександр РЕБРИЙ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) Німецька мова та література і переклад та англійська мова
_____ Лілія БЕЗУГЛЯ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) Французька мова та література і переклад та англійська мова
_____ Олена ТАРАСОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) Переклад (іспанська та англійська мови)
_____ Ігор ОРЖИЦЬКИЙ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) Переклад (китайська та англійська мови)
_____ Світлана ВІРОТЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “26” серпня 2022 року № 5

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

_____ Анна КОТОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Методична та практична антропологія» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програм Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мови), Переклад (китайська та англійська мови), першого (бакалавського) рівня зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька, 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська, 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша - китайська.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок викладацької діяльності. Курс спрямований на викладання основ педагогічної антропології, тісно пов'язаний із циклом інших теоретичних дисциплін (психології, лінгвістики, дидактики, педагогіки), адже викладацька компетенція потребує не тільки високого практичного рівня мовної підготовки, але й поглиблених знань стосовно загальних закономірностей навчання іноземних мов.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

Формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність спілкуватися українською мовою усно та письмово.

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК6. Здатність спілкуватися у професійній діяльності.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Формування наступних фахових компетентностей:

ФК9. Здатність презентувати результати своїх досліджень чи інноваційних розробок професійній спільноті, захищати інтелектуальну власність на результати своїх досліджень та інновацій.

ФК12. Вільно користуватися спеціальною термінологією.

ФК13. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК14. Знання загальноприйнятих норм поведінки і моралі у міжособистісних та професійних стосунках і створення умов для їх дотримання.

ФК15. Здатність компетентно брати участь у наукових заходах різних рівнів.

1.3. Кількість кредитів 5

1.4. Загальна кількість годин 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни
За вибором
Денна / змішана / дистанційна (згідно наказу університету) форма навчання
Рік підготовки
2-й
Семестр
3-й
Лекції
30 год.
Практичні, семінарські заняття
2 год.
Лабораторні заняття
0 год.
Самостійна робота
118 год.
у тому числі індивідуальні завдання
0 год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів.

ПРН1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН2. Упевнено володіти французькою, англійською та українською мовами для реалізації усної та письмової комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень французькою, англійською та українською мовами.

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1.

Тема 1. Еволюція педагогічної антропології. Місце педагогічної антропології в системі педагогічних знань. Педагогічна антропологія як методологія педагогіки. Предмет, мета та завдання педагогічної антропології.

Тема 2. Історія розвитку педагогічної антропології. Уявлення про людинознавство у стародавньому світі та середньовіччі. Відомі вчені-антропологи. Педагогічна антропологія на початку XXI століття.

Тема 3. Людина як предмет наукового вивчення. Поняття «людина» та його інтерпретація з точки зору антропології. Антропологічне тлумачення культури. Особистість і розвиток людської індивідуальності з точки зору антропології. Дитинство як особливий період. Проблеми дитинства у сучасному світі. Антропологічні аспекти розвитку дитини від народження до 6 років. Антропологічні аспекти розвитку молодшого школяра

Тема 4. Антропологічні основи розвитку підлітка. Антропологічні основи розвитку особистості в ранній юності. Антропологічні основи розвитку особистості в пізній юності і дорослості. Складові індивідуальності людини. Антропологічно неприйнятні моделі педагогічної взаємодії. Гуманізація педагогічної взаємодії як шлях антропологізації педагогічного процесу

Тема 5. Зарубіжні моделі антропоорієнтованих освітніх закладів. Сучасний освітній процес : антропологічний аспект. Методи дослідження педагогічної антропології: Аналіз і синтез, герменевтика, інші методи. Дидактика як теорія освіти і навчання (Ч.1)

Тема 6. Дидактика як теорія освіти і навчання (Ч.2)

Тема 7. Методологія інтегрованого навчання (Ч.1)

Тема 8. Методологія інтегрованого навчання (Ч.2). Методика викладання іноземної мови у ЗСО (Ч.1). Сучасні методики викладання іноземної мови у ЗВО.

Тема 9. Методика викладання іноземної мови у ЗСО (Ч.2). Сучасні методики викладання іноземної мови у ЗВО (Ч.1).

Тема 10. Сучасні методики викладання іноземної мови у ЗВО (Ч.2). Методика тестування. Тест як об'єкт теоретичного аналізу в педагогічній науці (Ч.1)

Тема 11. Методика тестування. Тест як об'єкт теоретичного аналізу в педагогічній науці (Ч.2). Сутнісні характеристики базових понять дослідження тесту

Тема 12. Класифікаційні ознаки тестових завдань

Тема 13. Структурні варіанти тестових завдань, принципи і методи їх оцінювання. Тестування як засіб оцінювання знань та вмінь студентів

Тема 14. Виникнення інноваційної педагогічної діяльності. Інформатизація навчального процесу – виклик XXI століття. Поняття інформаційних технологій. Мережеві технології. Дистанційне навчання – одна з прогресивних технологій підготовки фахівців в Україні

Тема 15. Проблеми і суперечності у впровадженні дистанційного навчання у вищій школі. Групова робота студентів. Групові тренінги. Мозкова атака. Метод синектики. Метод вільних асоціацій. Дидактичні ігри. Мікровикладання. Метод кейсів. Метод «коло ідей». Розігрування ситуацій у ролях. Метод «ток-шоу» та «ажурна пилка». Вибір дидактичних методів

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин					
	Денна / змішана / дистанційна (згідно наказу університету) форма навчання					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	8	9	10	11	12	13
Розділ 1.						
Разом за розділом 1	120	30	2			88
Усього годин	120	30	2			88

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Використання методичної та практичної антропології у ЗВО	2
	Разом	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Підготовка до лекцій, робота з конспектом та теоретичною літературою. Робота з методичними матеріалами.	88
	Разом	88

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом

7. Методи навчання

- Словесні методи: розповідь, бесіда, лекція.
- Наочні методи: презентація, демонстрація, ілюстрація.
- Практичні методи: складання конспектів, рефератів, доповідей.
- Організація самостійного пошуку студентів.
- Робота з аудіо та відеоматеріалом.

8. Методи контролю

1. Метод усного контролю: фронтальне та індивідуальне опитування протягом заняття.

2. Метод самоконтролю.
3. Метод письмового контролю.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залік	Сума
Розділ 1	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
20	Не передбачено робочим навчальним планом	Не передбачено робочим навчальним планом	20	80	100

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Розділ 1:

20 балів - презентація в PowerPoint та її аналогія в усній презентації, яка розрахована на 50 слайдів з описом використання та переосмислення матеріалу, який було викладено у даному лекційному курсі.

Залікова контрольна робота 80 балів - 10 відкритих питань (1 правильна відповідь - 8 балів)

Критерії оцінювання усного виступу

Критерій	Максимальна кількість балів
Перше враження, відповідність умовам	1
Відповідність мови особливості аудиторії: ясна, зрозуміла, дохідлива	1
Переконливість висловлювань.	2
Логічність, аргументованість	2
Володіння матеріалом	2
Лаконічність виступу	2

Критерії оцінювання презентації

(За кожний підрозділ нараховується 1-2,5 б.)

2,5 б.	2 б.	1,5 б.	1 б.
Мета			
Всі частини презентації пов'язані з метою і предметом дослідження	Всі частини презентації містять важливі твердження за темою дослідження.	Основні частини презентації містять важливі твердження за темою дослідження, але деякі фрагменти не мають відношення до теми	Презентація має тему, однак багато її частин не має відношення до теми дослідження

Висновки			
Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання висновків за темою дослідження	Деякі висновки є нелогічними і необґрунтованими	Висновки практично відсутні або є нелогічними
Ключові положення			
Презентація має основні ключові положення, які поспістю розкривають тему дослідження	Презентація має в основі декілька ключових положень, які не поспістю розкривають тему дослідження	Презентація має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією або позбавлені інформації	В презентації не визначені ключові положення
Структура			
Презентація починається слайдом, який викликає інтерес до теми дослідження, презентація надає інформацію в логічній послідовності, презентація завершується, змушуючи замислитись над ідеєю і темою дослідження	Презентація починається з виступу, надає інформацію в певному порядку і завершується викладенням важливих моментів дослідження	Презентація має виступ і висновки, однак вони не спонукають замислитись над темою дослідження. Послідовність надання інформації не поспістю розкриває тему дослідження.	Презентація не містить вступу і висновків. Побудова презентації не дає чіткого уявлення про тему дослідження

Вимоги до структури та змісту презентацій

- Виклад матеріалу, максимальна інформативність.
- 50 слайдів (PowerPoint).
- Ретельно структурована інформація з акцентом на важливі аспекти питання, проблеми, завдання, тощо.
- Наявність коротких та лаконічних заголовків, маркованих та нумерованих списків.
- Важлива інформація (наприклад, висновки, визначення, правила, тощо) повинна бути подана великими літерами та виділеним шрифтом.
- Другорядну інформацію бажано розміщувати внизу слайда.
- Кожному положенню (ідеї) треба видвести окремий абзац.
- Головну ідею треба викласти в першому рядку абзацу.

- Використовуйте табличні форми подання інформації (діаграми, схеми) для ілюстрації найважливіших фактів, що дасть змогу подати матеріал компактно й наочно.
- Графіка має органічно доповнювати текст.
- Пояснення треба розміщувати якнайближче до ілюстрацій, із якими вони мають з'являтися на екрані одночасно.
- Усю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок, а також на достовірність її викладу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

1. Аносов І. П. Педагогічна антропологія: навч. посіб. Київ, 2005. 264 с.
2. Вовк Х. Студії української етнографії та антропології. Київ, 1995. 336 с.
3. Коваленко Л. Короткий тестологічний словник-довідник. Київ, 2008. 160 с.
4. Мазоха Д. С. Педагогіка. Київ, 2005. 232 с.
5. Мачинська Н. І., Кость С. П. Педагогічна антропологія: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 143 с.
6. Паращенко Л. Тестові технології у навчальному закладі. Київ, 2006. 217 с.